

Příloha k protokolu o SZZ č.

FF JU v Č. Budějovicích

Vysoká škola:

.....

Ústav estetiky

19. 6. 20110

Datum odevzdání posudku:

Petra Schmidtmayerová

Jméno:

Estetika

Obor:

Recenzent * / bakalářské práce

Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.

Vedoucí */ bakalářské práce

Mgr. Ondřej Dadejík, Ph.D.

.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Pojem „světa umění“ ve filosofii Arthura C. Danta

.....

Studentka Petra Schmidtmayerová ve své bakalářské práci pojednává o filosofii umění vůdčí osobnosti poválečné americké teorie a kritiky umění Arthura C. Danta. Z autorova obsáhlého díla se soustředí na dva jeho iniciační texty *Svět umění* a *Konec umění*, které významným způsobem ovlivnily vývoj poválečné estetiky a teorie spojené s uměním tzv. nové avantgardy. Toto tematické jádro práce rámuje z jedné strany uvedením Dantova myšlení do kontextu debaty o estetické podstatě umění, kterou jí prostředkuje bilanční text Bohdana Dziemidoka *Spor o estetickou podstatu umění*, z druhé strany pak tematizací teoretického využití Dantova pojmu „svět umění“ pro formulaci nejznámější procedurální definice umění, jejímž autorem je George Dickie (*Co je umění: Institucionální analýza*).

Práce je rozčleněna do šesti kapitol, vzhledem k čistě formálnímu charakteru úvodu a závěru se však vše podstatné odehrává ve čtyřech kapitolách postavených na výše zmíněných zdrojových textech.

Ve druhé kapitole nazvané *Teorie umění* hraje klíčovou roli jmenovaný text Bohdana Dziemidoka *Spor o estetickou podstatu umění*. Pomineme-li že s jeho pomocí studentka představí „celou uměleckou teorii“ - jak se doslova zavazuje v úvodu své práce - jen stěží, pro uvedení do jedné její významné součásti, totiž zmíněného sporu o estetickou podstatu umění, je to pramen nepochybně vhodný. Zůstává ovšem otázkou, zda by pro představení vývoje tématu definice umění, k čemuž se v úvodu rovněž zavazuje, nebylo poctivější doplnit Dziemidokův text některým dalším syntetickým přehledovým textem, třeba právě prací několikrát zmiňovaného Tatarkiewiczze (např. jeho „What Is the Art? The Problem of Definition Today“).

Využití Dziemidokova článku tak provází na jedné straně jeho nadužívání, na druhé pak dezinterpretující nepozornosti. Tam, kde by studentka mohla sáhnout po primárních pramenech, cituje Dziemidokem citované autory, aniž by využila dnes již lehce přístupné překlady jejich prací (např. Goodmanovy *Jazyky umění*), přičemž některé prostředkované odkazy zní pak v tomto duchu velmi povrchně: slovy autorky, „podle Dziemidoka se Duchamp *prý* vyjádřil o umění v tom a tom smyslu“ (s. 13). Co se chybných interpretací týče, na s. 12 studentka například tvrdí, že „v 60. a v 70. letech přichází kritika estetické koncepce

umění ze strany antiesencialistů, zatímco správně má zaznít, že předmětem kritiky se v této době stávají právě názory samotných antiesencialistů.

Ve třetí kapitole nazvané *Svět umění* přistupuje Petra Schmidtmayerová k představení teorie umění Artura Danta. V úvodních pasážích a v souvislosti s Dziemidokovou kategorizací se dovolává Dantovy kognitivistické a sémiotické koncepce umění z *Transfigurace všedního*, aby pak následně beze slova vysvětlení operovala pouze s jeho atribuční koncepcí z jeho *Světa umění*, přičemž nechává zcela bez komentáře nejen časový, nýbrž především myšlenkový posun, který se mezi oběma Dantovými texty odehrává.

V následující čtvrté kapitole (*Konec umění*) pak problém definice a ontologie umění doplňuje Dantovou verzí hegelíánské myšlenky o konci umění, přičemž obě témata (podstata umění a konec umění) svazuje důrazem na pojem „teorie“ který na jedné straně figuruje v roli „transfiguračního faktoru“ umění, na druhé pak v roli post-historické podstaty jeho existence. I zde se ovšem čtenář potýká s nepřesnostmi, které usvědčují autorku z nepozornosti. Např. v pozn. 50 ze str. 20 mluví o expresivní, namísto expresivistické teorie, v kapitole věnované problematice Dantových predikátů *zaměňuje pojem diegesis s diecézi* (s. 29).

V kapitole páté studentka tematizuje následně vytěžení koncepce světa umění pro účely klasifikační definice z teorie George Dickieho. V intenci zpracování předchozích kapitol v podstatě *pouze* parafrázuje jeho definici a uvádí ji ve vztah k Dantovu pojmu „artworld“, aniž by se vůči představené teorii jakýmkoliv způsobem vymezila, pomineme-li prázdňé a paušální tvrzení, že „tato teorie má mnoho příznivců, ale i mnoho odpůrců“. Opakovaně zde - ve spojení s Dickieho pojmem statusu - zaměňuje sloveso „udílet“ za „udat“.

Z obsahového hlediska je práce postavena na čitelném a smysl dávajícím půdorysu. Jeho naplnění pak prakticky nepřekračuje nekomentovanou reprodukci výchozího skromně definovaného korpusu materiálu (bez ohledu na výčet titulů ze seznamu použité literatury pracovala studentka patrně pouze se čtyřmi, výše uvedenými články). Co se formální stránky týče, je zbytečné zde dále odkazovat na konkrétní prohřešky. Překlepy či chybně vystavěné věty objeví čtenář prakticky na jakékoli straně náhodně otevřené práce (za všechny viz „hrůzný“ odstavec na str. 15. nahoře, kde se lze na pár řádcích dopočítat 5 chyb, nebo podobně „nezdařenou“ pasáž na str. 31). Zvláštní kapitolou je potom studentčina formální práce s bibliografickými odkazy. Nepřípustně míchá v jediném odkaze název českého převodu titulu s detaily originálního vydání, zcela mimo běžné oponentské nálezy pak stojí pokusy o překlady názvů klíčových periodik (*British Journal of Aesthetics* jako „*Britské deníky estetiky*“, *Southwestern Journal of Philosophy* coby „*Jihozápadní deník filosofie*“).

Suverénní interpretační výkon odrážející pečlivé zvládnutí zvoleného tématu je v kontextu standardních očekávání v rámci bakalářského gradu nezpochybnitelným primárním kvalifikačním předpokladem, vyvažujícím případnou tvůrčí skromnost práce. Slabou jazykovou a formální úroveň práce Petry Schmidtmayerové zde proto pokládám za její hlavní nedostatek.

Nelze ovšem na druhou stranu pominout, že se studentka vlastními silami potýká s netriviálními texty, jejichž interpretační obraz drží přese vše vytčené přeci jen „jaksi“ pohromadě. Studentčiny neobratnosti ve formulacích a parafrázích totiž většinou (na výjimky) balancují na pomyslné hraně, kdy se sice zbavuje role čtenářovy orientované průvodkyně a nechává jej spíše klopýtat po nezpevněných pěšinách svého textu, zároveň ho však (na výjimky) ještě nezavléká zcela mimo prostor původní intence originálních předloh.

Práci proto **doporučuji k obhajobě** a navrhuji ji hodnotit stupněm „dobře“, za předpokladu, že studentka uspokojivě vyjasní některé její problémové pasáže (například ty, které se týkají v práci několikrát zmiňované teorie nápodoby).

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: dobře

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

Praze 19. 6. 2011
V dne